

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 388/2020 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om stöd till turistföretag i epidemisituationen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 388/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Kaisa Juuso /sf:

Genom vilka åtgärder tänker regeringen stödja turistföretag i Lappland så de kan klara sig över epidemiskedet?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Regeringen har beslutat om betydande åtgärder för att stödja företag, företagare och andra aktörer inom ekonomin i den exceptionella situation som coronaepidemin har orsakat. Målet med åtgärderna är att trygga kontinuiteten i företagens verksamhet i en situation, där livskraftiga företag riskerar att gå i konkurs. Utgångspunkten är att stödåtgärderna gäller företag inom alla sektorer, och dessa genomförs bland annat med hänsyn till företagets storlek med ändamålsenliga stödinstrument. Stöden är tillgängliga också för företagare och företag inom turismbranschen.

Arbets- och näringsministeriet följer aktivt upp coronalägesbilden och vidtar behövliga åtgärder tillsammans med olika aktörer inom ANM-koncernen för att minska coronavirusets effekter på företagets verksamhet och sysselsättning. Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde finansieras företag av Finnvera, Business Finland, NTM-centralerna och Industriinvestering. Finansieringen består av så kallad utvecklingsfinansiering i coronavirussituationen. Därutöver är arbets- och näringsministeriet statsbidragsmyndighet för kommuner när det gäller statsunderstöd som beviljas för att stödja ensamföretagare. För sin del underlättar även ändringar av arbetslagstiftningen och det sociala trygghetssystemet som utgår från arbetsmarknadsorganisationernas förslag samt lättnader i fråga om arbetsgivaravgifter situationen också för företag.

COVID-19-krisen och de begränsningsåtgärder som staten vidtagit i och med den har försatt turistföretag i en situation där den ekonomiska krisen är allvarligare än tidigare. Utgångspunkten är att företagen själva ansvarar för sina affärsrisker och beredskapen inför dem. Att olönsamma företag lämnar marknaden är en vanlig del av verksamheten på marknaden, och om dessa stöds med statens åtgärder kan detta snedvrida konkurrensen. I det nuvarande läget behövs dock åtgärder från staten som lindrar de ekonomiska konsekvenserna.

Vid förhandlingarna 13.5.2020 fattade regeringen beslut om ett kostnadsstöd som utöver utvecklingsstödet ska beredas för företag och riktas till de företag och branscher som har drabbats mest av coronaepidemin, i vilka turism- och resebyråbranschen också ingår. Stödet är avsett för de företag vars omsättning har minskat avsevärt på grund av coronaviruset och som har kostnader

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 388/2020 rd

som är svåra att justera. Närmare villkor för stödet, såsom hur mycket företagets omsättning måste ha minskat för att företaget ska vara berättigat till stödet, kommer att preciseras så snabbt som möjligt i den fortsatta beredningen av lagen.

Förutom företag omfattas även stiftelser och föreningar som bedriver näringsverksamhet av stödet. Målet är att främja snabb återhämtning av företag från coronakrisen och undvika att permitteringar ska leda till uppsägningar. Stödbeloppet, som beviljas för två månader, kommer att preciseras senare. Lagen om kostnadsstöd till företag bereds med en snabb tidsplan i samarbete mellan arbets- och näringsministeriet och finansministeriet.

Kostnadsstöd kan sökas även om företaget redan har fått andra direkta stöd i coronasituationen, men de andra direkta stöden kommer att beaktas vid utbetalning av kostnadsstöd. Företag kan söka stödet elektroniskt från statskontoret. Statskontoret kommer att informera om närmare ansökningsförfaranden så snabbt som möjligt.

För närvarande beviljar Business Finland och NTM-centralerna utvecklingsstöd i coronavirussituationen. Den förhandsutredningsfinansiering (högst 10 000 euro/företag) och utvecklingsfinansiering (högst 100 000 euro/företag) som Business Finland beviljar är avsedd för små och medelstora företag som är verksamma i Finland (ab, abp, öb, kb, anl; inte enskilda näringsidkare) med 6–250 anställda, och midcap-företag som kan ha över 250 anställda (omsättningen mindre än 300 miljoner euro/år). Med hjälp av finansieringen kan företaget utreda, planera och genomföra nya utvecklingsåtgärder som det använder för att förebygga och åtgärda störningar i marknads- och produktionskedjan som orsakats av coronavirusepidemin.

NTM-centralernas finansiering i bidragsform är avsedd för små företag som sysselsätter högst fem personer, där coronaviruset har orsakat tillfälliga marknads- och produktionsstörningar, men som försöker utveckla och förnya sin affärsverksamhet. Regeringen gav NTM-centralen fullmakt att bevilja finansiering i tilläggsbudgeten I och II för sammanlagt 400 miljoner euro. Finansiering beviljas till situationsanalyser och utvecklingsåtgärder som förbättrar företagets möjligheter i den marknads- och produktionsstörningssituation som coronaviruset orsakar och efter den. Finansieringen beviljas som de minimis-stöd. NTM-centralernas finansiering kan beviljas åt småföretag inom alla branscher förutom jordbruk, fiskerihushållning och skogsbruk samt förädling av jordbruksprodukter.

Business Finland hade måndagen 18.5.2020 fått av turismföretag 3 420 ansökningar, där man ansökte om finansiering vars totala värde uppgick till cirka 139 miljoner euro. Nästan 30 miljoner euro har utbetalats till turismföretag som finansiering. När det gäller NTM-centralernas coronafinansiering hade man måndagen 18.5.2020 behandlat 2 785 ansökningar från turismföretag i hela Finland, och turismföretag har beviljats finansiering för ca 20,6 miljoner euro. Sammanlagt har turismföretag därmed beviljats finansiering för ca 50 miljoner euro.

13.5.2020 fattade regeringen beslut om att ansökan om dessa så kallade coronastöd kommer att stängas i samband med att regeringens proposition om kostnadsstöd till företag ges. Business Finland och NTM-centralerna behandlar alla inom giltighetstiden för ansökan inkomna ansök-

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 388/2020 rd

ningar normalt. Efter att ansökan stängts finansierar Business Finland och NMT-centralerna företag genom normala finansieringsinstrument. Kommunernas stöd till ensamföretagare kommer inte att ändras.

Regeringen har i förhandlingarna 24.4.2020 beslutat att även bereda ett förslag till riksdagen om återlånning av mervärdesskatt till företagen för början av 2020. Det är fråga om utvidgande av möjligheten till betalningsarrangemang i enlighet med lagen om skatteuppbörd (11/2018). Betalningsarrangemang av skatt utvidgas till att gälla även mervärdesskatt som betalats under början av året, varvid de kan återlämnas till företagen. Enligt förslaget betalar företaget de återlämnade mervärdesskattebeloppen tillbaka i rater enligt betalningsarrangemanget. Det är fråga om en finansieringsmöjlighet riktad till företag där företagen kan låna momsskatter som företagen redan redovisat för.

Kommuner beviljar stöd till ensamföretagare som gäller även ensamföretagare inom turismbranschen och är avsett för stöd av ensamföretagare i coronavirussituationen. Regeringen har i sin tilläggsbudget I och II anvisat sammanlagt 250 miljoner euro till stöd. Arbets- och näringsministeriet beviljar finansiering åt kommunerna som en kalkylerad andel i den proportion som det finns ensamföretagare i kommunen. I stödet för ensamföretagare är det fråga om en engångersättning på 2 000 euro för kostnader som ensamföretagarens företagsverksamhet orsakar. Stöd kan beviljas för kostnader som har uppstått mellan 16.3–31.8.2020. Stödet för ensamföretagare är tidsbegränsat. Statsrådets förordning som gäller detta trädde i kraft 9.4.2020 och gäller till 15.10.2020. Kommunerna har fått närmare anvisningar och en ansökningsblankett för att inleda ansökan onsdagen 8.4.2020. Ensamföretagare kan söka bidrag från företagets hemkommun, det vill säga hemkommunen enligt företags- och organisationsdataregistret (YTJ).

Det tillfälliga krisstödet inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde kan sökas av vissa företag som drabbats av coronavirusepidemin samt vissa företag inom primärproduktionen i jordbruket och företag inom fiskerihushållningen. Stöden består av direkt stöd och de är riktade till de företag som drabbats av undantagssituationen och inte omfattas av arbets- och näringsministeriets stöd. Stöden medför inte någon återbetalningsskyldighet, och det krävs inte några utvecklingsåtgärder för att få dessa. Stödbeloppet till företag på landsbygden samt företag inom primärproduktionen i jordbruket uppgår till 5 000–10 000 euro. Stödet kan sökas från och med den 18 maj via Livsmedelsverkets e-tjänst Hyrrä.

Dessutom gav regeringen 2.4.2020 åt riksdagen en lagproposition som möjliggör utkomstskydd för arbetslösa åt företagare, om förutsättningarna för företagsverksamheten har tillfälligt försämrats på grund av en plötslig och överraskande minskad efterfrågan som beror på coronavirusepidemin. Riksdagen antog regeringens proposition 6.4.2020 och Republikens president stadfäste lagen 7.4.2020. Arbetsmarknadsstöd kan betalas under tiden 16.3.2020–30.6.2020. Om en företagare anmäler sig som arbetssökande senast 15.4.2020, har han eller hon rätt till arbetsmarknadsstöd under den tid som föregår arbetssökning från och med 16.3.2020, även om arbetssökningen inte skulle vara i kraft. Man kan emellertid få stöd först från och med att förutsättningarna uppfylls. Att få arbetsmarknadsstöd förutsätter att företagarens arbete på heltid har upphört i företaget

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 388/2020 rd

eller att de inkomster som fås från företagsverksamheten är mindre än 1 089,75 euro per månad per varje person som arbetar som företagare i företaget.

Det har fastställts på nytt om förhållandet mellan stöd för ensamföretagare och utkomstskyddet för arbetslösa att stöden inte påverkar varandra. Företagare kan söka både stöd för ensamföretagare och utkomstskydd för arbetslösa. Dessa samordnas inte, dvs. att ta emot ett stöd påverkar inte om man får det andra stödet eller dess belopp.

Vid justitieministeriet bereds ändringar i konkurslagstiftningen för att trygga företagens verksamhetsmöjligheter. Ändringar bereds även i fråga om lagstiftningen om utsökning och indrivning av fordringar för att underlätta gäldenärens ställning.

Helsingfors 28.5.2020

Näringsminister Mika Lintilä